

Päiväys

7.6.2024

Diaarinumero

413/03.04.04.04.19/2023

JULKINEN KUULUTUS

Vaasan hallinto-oikeuden päätös ympäristönsuojelulain mukaisessa ilmoitusasiassa

Kuulutuksen julkaisupäivä Vaasan hallinto-oikeuden verkkosivuilla

7.6.2024

Päätöksen tiedoksisaantipäivä

Hallintolain 62 a §:n 3 momentin mukaan päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä julkaisemisajankohdasta.

Päätöksen tiedoksisaantipäivä on **14.6.2024**.

Asia

Vaasan hallinto-oikeuden päätös 7.6.2024 nro 730/2024, valitus ympäristönsuojelulain 115 d §:n mukaisesta ilmoituspäätöksestä koskien ampumarataa kiinteistöllä 758-402-55-3, Sodankylä.

Valittaja ja ilmoituksen tekijä

Erälaukku ry

Kuulutuksen ja päätösasiakirjan nähtävilläpito

Tämä kuulutus ja päätösasiakirja pidetään nähtävillä **7.6.2024 – 15.7.2024**

Vaasan hallinto-oikeuden verkkosivuilla osoitteessa:

<https://oikeus.fi/hallinto-oikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/index/hallinto-oikeudenkuulutukset/paatoskuulutukset.html>

Muutoksenhakuohjeet

Ohjeet valituksen tekemiseen löytyvät kuulutetun päätöksen muutoksenhakua koskevasta osasta sekä siihen liitetystä valitusosoituksesta. Valitusaika päättyy **15.7.2024**.

Beaivemearri

7.6.2024

Diáranummir

413/03.04.04.04.19/2023

ALMMOLAŠ GULAHUS

Vaasa hálddahasrievtti mearrádus almmuhanáššis birassuodjalanlága mielde

Gulahusa almmuhanbeaivi Vaasa hálddahasrievtti neahttasiiduin

7.6.2024

Mearrádusa diehtunoažžunbeaivi

Hálddahuslága 62 a § 3 momeantta mielde gehččojuvvo, ahte mearrádusa diehtunoažžun lea dáhpáhuvvan čihččet beaivve almmuhanáiggi maŋŋá.

Mearrádusa diehtunoažžunbeaivi lea **14.6.2024**.

Ášši

Vaasa hálddahasrievtti mearrádus 7.6.2024 nr 730/2024, váidda birassuodjalanlága 115 d § mielde almmuhanmearrádušas, mii guoská báhčinšilju giddodagas 758-402-55-3, Soađegilli.

Váidi ja almmuhusa dahkki

Erälaukku ry

Gulahusa ja mearrádusáššegirji oaidninláhkáidoallan

Dát gulahus ja mearrádusáššegirji dollojuvvo oaidninláhkái **7.6.2024** – **15.7.2024** Vaasa hálddahasrievtti neahttasiiduin čujuhusas:

<https://oikeus.fi/hallinto-oikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/index/hallinto-oikeudenkuulutukset/paatoskuulutukset.html>

Nuppástusohcanrávvagat

Rávvagat váidimii gávdnojit gulahuvvon mearrádusa nuppástusohcama guoski oasis ja dasa laktojuvvon váidinčujuhusas. Váidináigi nohká **15.7.2024**.

07.06.2024

Dnro 413/03.04.04.04.19/2023

Asia Valitus ympäristönsuojelulain mukaisessa ilmoitusasiassa

Valittaja ja ilmoituksen tekijä

Erälaukku ry

Asian aikaisemmat vaiheet

Sodankylän kunnan ympäristönsuojeluviranomainen on tarkastanut Erälaukku ry:n ympäristönsuojelulain 115 a §:n mukaisen ilmoituksen koskien vähäistä ampumarataa kiinteistöllä 758-402-55-3 ja päätöksellään 24.10.2022 § 13 hyväksynyt tehdyn ilmoituksen. Toimintaa on harjoitettava ilmoituksessa esitetyn mukaisesti, ellei määräyksissä toisin määrätä. Päätöksessä on annettu määräykset 1–15, joista määräys 3 kuuluu seuraavasti:

3. Radalla saa ampua vain ampumapaikalta luotiloukkuja vasten asetettuihin maaleihin. Luotiloukut tulee asentaa viimeistään kesäkuun 2024 aikana. Luotiloukut on tyhjennettävä säännöllisesti. Taustavallien tulee olla riittävän korkeat ja tarvittaessa niitä on korotettava.

Määräystä on perusteltu sillä, että määräykset luotiloukuista, taustavallista sekä maa-ainesten käsittelystä on annettu maaperään ja pohjaveteen mahdollisesti aiheutuvien päästöjen vähentämiseksi. Luotiloukut tulee tyhjentää säännöllisesti ja syntyvät jätteet käsitellä lupamääräyksen 9 mukaisesti.

Sodankylän kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen aloitteesta päätöstä on korjattu ja päätös on korvattu uudella päätöksellä 3.3.2023 § 3.

Päätös, josta valitetaan

Sodankylän kunnan ympäristönsuojeluviranomainen 3.3.2023 (3.3.2023 § 3)

Ympäristönsuojeluviranomainen on tarkastanut Erälaukku ry:n ympäristönsuojelulain 115 a §:n mukaisen ilmoituksen koskien vähäistä ampumarataa kiinteistöllä 758-402-55-3. Ympäristönsuojeluviranomainen on

hyväksynyt tehdyn ilmoituksen. Toimintaa on harjoitettava ilmoituksessa esitetyn mukaisesti, ellei annetuissa määräyksissä toisin määrätä. Päätöksessä on annettu määräykset 1–15, joista määräys 3 kuuluu seuraavasti:

3. Radalla tulee ottaa käyttöön paras käyttökelpoinen tekniikka (esimerkiksi luotiloukut tai taustavallin kattaminen) maaperän ja pohjavesien pilaantumisen ehkäisemiseksi. Toimenpiteet tulee toteuttaa viimeistään 30.9.2024 mennessä.

Määräystä on perusteltu sillä, että määräykset parhaan käyttökelpoisen tekniikan käyttämisestä sekä maa-ainesten käsittelystä on annettu maaperään ja pohjaveteen mahdollisesti aiheutuvien päästöjen vähentämiseksi.

Päätöksellä korvataan aiemmin annettu päätös 24.10.2022 § 13. Asiassa on kyse hallintolain 50 §:n mukaisesta asiavirheen korjaamisesta määräyksessä 3 ja kyseistä määräystä koskevissa perusteluissa sekä hallintolain 51 §:n mukaisen kirjoitusvirheen korjaamisesta määräyksessä 7.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

Erälaukku ry on vaatinut ensisijaisesti, että määräys 3 muutetaan kuulumaan seuraavasti: ”Radalla tulee tarvittaessa ja riskiperusteisesti ottaa käyttöön parasta käyttökelpoista tekniikkaa (esimerkiksi luotiloukut tai taustavallin kattaminen).” Valittaja on toissijaisesti vaatinut, että asia palautetaan uudelleen käsiteltäväksi Arktisen Lapin ympäristönsuojeluun.

Perustelut

Määräyksessä 3 edellytetyt rakenteet eivät perustu ympäristöministeriön julkaisemaan Ampumaratojen parhaan käyttökelpoisen tekniikan (BAT) -oppaan mukaiseen kohdekohtaiseen ja riskiperusteiseen arviointiin. Kyseisellä ampumaradalla ei muodostu sellaista pitkän ajan ympäristöriskiä, jota olisi tarpeen hallita rakenteellisilla toimenpiteillä. Toiminta on kuormitukseltaan vähäistä eikä ympäristö ole herkkä, koska rata ei sijaitse tärkeällä tai muulla vedenhankintakäyttöön soveltuvalla pohjavesialueella, lähialueella ei ole talousvesikaivoja eikä siten toiminta aiheuta vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle. Lisäksi ampumaradat eivät ole luontaisia ympäristöjä vaan toiminta-alueita, joissa kuormitus kohdistuu ratarakenteeseen, ei maaperään. Useilla eri radoilla tehdyillä tutkimuksilla on voitu todeta, että luotiaseratojen taustavallien kohonneet haitta-ainepitoisuudet rajoittuvat pääosin pintakerrokseen (0...0,5 m) ja taustapitoisuutta korkeampia pitoisuuksia eli pieniä pitoisuuksia on havaittu noin 1...2 metrin horisontaalisella syvyydellä. Luotiaseradoilla taustavallissa olevan kuormituksen kulkeutuminen syvälle maakerrokseen ei ole todennäköistä edes pitkänajan riskinarvioinnissa varsinkaan, kun Puolakkavaaran haitta-ainemäärät ovat pienet.

Puolakkavaaran ampumaradalta on vaadittu tehtävän toimenpiteitä, jotka eivät ole riskiperusteisesti tarpeen. Verrattuna esimerkiksi Sodankylässä sijaitsevaan puolustusvoimien ampumarataan ja sen lupapäätökseen edellytetyt toimenpiteet aikatauluineen ovat laukaussmäärät huomioon ottaen

ylimitoitettuja. Lupamääräyksiä mitoitettaessa viranomaisen on otettava huomioon hallinnon suhteellisuusperiaate, eli määräyksen tulee olla suhteessa siihen oikeushyvään, jota määräyksellä halutaan suojella. Valituksenalaisessa päätöksessä hyvän hallinnon perusteet suhteellisuudesta tai yhdenvertaisuudesta eivät täyty. Puolustusvoimien radan ympäristöriski on suurempi kuin Puolakkavaaran ja kuitenkin Puolakkavaaran radalle on vaadittu tehtäväksi toimia riskiperusteettomasti noin 1,5 vuodessa lupapäätöksen antamisesta.

Myönnettävien lupien tulisi olla valtakunnallisesti yhtenäisiä, minkä vuoksi ympäristöministeriö on laatinut oppaita yhdenmukaisuuden toteutumiseksi, sillä ympäristölainsäädäntö on laaja-alaista ja epätarkkaa eikä siten vastaa kaikkiin lupa-asioissa ratkottaviin kysymyksiin.

Valituskirjelmässä on lisäksi tuotu esiin parhaaseen käyttökelpoiseen tekniikkaan (BAT) liittyviä seikkoja.

Mikäli ympäristöministeriön Ampumaratojen ympäristövaikutusten hallinta -oppaasta esitettyä parasta käyttökelpoista tekniikkaa veloitetaan käyttämään Puolakkavaaran ampumaradalla, olisi kohtuullista huomioida myös oppaan suositukset ja ohjeistukset siitä, millaisille kohteille kyseiset toimet ovat tarpeellisia. Puolakkavaaran ampumaradalle on tehty oppaan mukainen haitta-aineiden hallinnan tarvearviointi. Arvioinnin perusteella Puolakkavaaran ampumarata luokitellaan riskitasoltaan matalan ympäristöriskin radaksi. Lähtökohtaisesti matalan ympäristöriskin radoille ei kohdistu muita riskinhallintatoimenpiteitä kuin ulkopuolisten vesien johtaminen rata-alueen ohitse ojituksin. Puolakkavaaran ampumaradan tapauksessa rata-alueelle ei tule tai sieltä ei lähde ojituksia, joita pitkin kulkeutuisi pintavesiä. Matalan ympäristöriskin radoilla ei BAT-oppaan mukaisesti ole tarvetta rakenteellisille riskinhallintatoimenpiteille. Täten päätöksessä ei ole otettu huomioon toiminnan luonnetta eli miten vähäinen riski kyseisestä kuormituksesta pienellä alueella aiheutuu, kyseessä olevien metallien fysikaalisia ja kemiallisia ominaisuuksia eli kyseisten metallien hidasta kulkeutumista, alueen ja sen lähiympäristön maankäyttöä eli sijaintia suhteessa pohjavesialueisiin, vedenottamoihin, yksityiskaivoihin ja herkkiin luontokohteisiin.

Asian käsittely ja selvittäminen hallinto-oikeudessa

Arktisen Lapin ympäristönsuojelun ympäristötarkastaja on valituksesta antamassaan lausunnossa todennut muun ohella seuraavaa:

BAT-opas on toiminnanharjoittajille ja viranomaisille tarkoitettu ohjeellinen apuväline eikä sido viranomaista päätöksenteossa. Asiaa koskeva lainsäädäntö on uudistunut BAT-oppaan julkaisun jälkeen. Ilmoituspäätöksessä on annettava tarpeelliset määräykset päästöistä, päästöraja-arvoista, päästöjen ehkäisemisestä sekä rajoittamisesta sekä päästöpaikan sijainnista sekä maaperän ja pohjavesien pilaantumisen ehkäisemisestä. Kyseessä oleva määräys parhaan käyttökelpoisen tekniikan käyttämisestä on annettu

maaperään ja pohjaveteen mahdollisesta aiheutuvien päästöjen vähentämiseksi.

Ampumaratatoiminnasta voi aina aiheutua vaaraa tai haittaa ympäristölle. Suoraan maaperän kanssa kosketuksissa olevista ratarakenteista haitta-aineiden kulkeutuminen maaperään on mahdollista jollakin aikajänteellä. Ympäristönsuojeluviranomaiselle ei ole esitetty, että Puolakkavaaran ampumaradalla yhteys ratarakenteiden ja maaperän välillä olisi estetty. Lisäksi ampumatoiminnassa on todennäköistä, että osa luodeista päätyy muualle kuin taustavalliin.

Maaperän pilaamiskielto koskee kaikkia alueita, ei vain erityisen herkkiä tai suojeltuja alueita. Aina kun kyseessä on mahdollinen maaperän pilaantuminen, on mahdollisesti kyse myös pohjaveden pilaantumisesta. Ympäristönsuojelulain 17 §:n mukainen pohjaveden pilaamiskielto on ehdoton, sisältäen myös vaaran aiheuttamisen. Pohjaveden pilaamiskielto ei koske ainoastaan luokiteltuja tärkeitä tai muita vedenhankintakäyttöön soveltuvia pohjavesialueita, vaan kaikkea pohjavettä. Arvioinnissa tulee noudattaa varovaisuusperiaatetta.

Lupa- ja muu vastaava harkinta on aina tapauskohtaista harkintaa. Puolustusvoimien ampumarataa koskeva lupapäätös ei ole asiassa vertailukelpoinen, sillä kysymyksessä on eri lupaviranomaisen antama ja aiemman lainsäädännön mukainen päätös.

Ilmoituspäätös mahdollistaa toiminnan kasvattamisen 10 000 laukukseen asti/vuosi. Tällöin myös ympäristövaikutukset kasvavat laukausmäärien mukaisesti. Annettu määräaika (noin 18 kuukautta päätöksestä) on katsottu kohtuulliseksi ajaksi vaadittujen toimenpiteiden toteuttamiselle. Ympäristönsuojeluviranomainen on viitannut tässä yhteydessä myös lausunnossa aiemmin esille tuotuihin perusteluihin toiminnan mahdollisesti aiheuttamasta pilaantumisesta sekä varovaisuusperiaatteen noudattamisesta.

Valituksenalaista päätöstä ei ole tarpeen muuttaa tai palauttaa uudelleen käsiteltäväksi.

Tunturi-Lapin ympäristöterveydenhuolto ja Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue ovat ilmoittaneet, etteivät ne anna vastineita asiassa.

Erälaukku ry on ympäristötarkastajan lausunnosta antamassaan vastaselityksessä todennut muun ohella seuraavaa:

BAT-oppaan kaltaiset ohjeet eivät ole oikeudellisesti sitovia, mutta niillä on tulkinnallista vaikutusta lainsäädännön soveltamisessa. Lainsäädännön päivitykset eivät mitätöi BAT-oppaassa tuotuja tieteellisesti perusteltuja tietoja.

Toiminnanharjoittaja on tarkentanut haitta-aineiden hidasta kulkeutumista. Luotiaseratojen taustavalleissa kohonneita pitoisuuksia on pääosin

pintakerroksessa (0...0,5 m) ja taustapitoisuuksia korkeampia pitoisuuksia voidaan havaita 1...2 metrin syvyydellä. Haitta-aineet ovat radan taustavallissa eikä sen taustavallin alapuolisessa maaperässä. Taustavalli ei ole jatkuvasti kostea, joten fysikaalis-kemiallisia reaktioita ei jatkuvasti tapahdu ja siten kulkeutuminen on äärimmäisen hidasta, sadoista tuhansiin vuosiin. Täten toiminnasta ei aiheudu välitöntä riskiä haitta-aineiden pysyessä rata-alueella.

Puolakkavaaran ampumaradan toiminta-aika ja sen kokoaikainen kuormitus on huomioitu riskinarviossa. Kuormitus on pieni laukausmäärän ollessa vuositasolla vähäinen ja siten mahdollinen kulkeutuminen kyseisissä olosuhteissa on äärimmäisen hidasta.

Puolustusvoimille ja Puolakkavaaran ampumaradalle myönnetyt luvat ovat vertailukelpoisia, koska molempien toimintaa ohjaa sama lainsäädäntö, vaikka joitain toimivaltoja on jaettu eri viranomaisten kesken. Ympäristönsuojelulain päivittyessä 2014 luvitukseen ei ole tullut suuria muutoksia.

Puolustusvoimien radalle on tehty riskiperusteisesti toimenpiteitä, eli kun on todettu toimenpiteille olevan tarvetta, on muutoksia puolustusvoimien radalla tehty. Vastaavasti Puolakkavaaran ampumaradalla ei ole todettu olevan riskiperusteista tarvetta toimenpiteille, mutta niitä on siitä huolimatta ympäristöluvassa edellytetty.

Yhdenvertaisuudella tarkoitetaan, että toiminnanharjoittajia tulee kohdella samalla tavalla samoissa olosuhteissa eikä niinkään tapauskohtaisuuden harkinnan vastakohtaa. BAT-opasta sovellettaessa tapauskohtaisuuskin tulee huomioiduksi, sillä yksi BAT-oppaan tarkoituksista on ollut luoda paremmat edellytykset tapauskohtaisten olosuhteiden huomioimiselle.

Parhaan käyttökelpoisen tekniikan käsitteellä tarkoitetaan toiminnan vaikutusten kannalta toimivaa ja taloudellisesti kohtuullista menetelmää, ja ampumaratojen osalta se arvioidaan tapauskohtaisesti huomioon ottaen kunkin radan olosuhteet. Paras käyttökelpoinen tekniikka matalan ympäristöriskin ampumaradalla on ulkopuolisten vesien hallinta.

Vaikka toiminta kasvaisi 10 000 laukaukseen vuodessa on kyseinen laukausmäärä edelleen vähäinen. Kuten lainsäädännönkin kautta jo todetaan, ilmoitusmenettelyn piirissä olevat toiminnot ovat ympäristövaikutuksiltaan vähäisiä ja luotiaseradat, joiden vuosittainen laukausmäärä on 10 000 tai alle ovat ilmoitusmenettelyn piirissä.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Hallinto-oikeus hylkää valituksen.

Valituksen vireilläolosta johtuneen ajan kulumisen vuoksi hallinto-oikeus pidentää määräyksen 3 mukaisten toimenpiteiden toteuttamisen määräaika siten, että toimenpiteet tulee toteuttaa viimeistään 30.9.2025 mennessä.

Perustelut

Asiassa on Erälaukku ry:n valituksen perusteella ensisijaisesti arvioitavana, onko valituksenalaisessa päätöksessä annettua määräystä 3 muutettava siten, että parasta käyttökelpoista tekniikkaa (esimerkiksi luotiloukut tai taustavallin kattaminen) tulee ottaa radalla käyttöön tarvittaessa ja riskiperusteisesti sen sijaan, että paras käyttökelpoinen tekniikka on määrätty otettavaksi käyttöön ja toimenpiteet toteutettaviksi viimeistään 30.9.2024 mennessä. Toissijaisen vaatimuksen perusteella asiassa on arvioitavana, onko valituksenalainen päätös kumottava ja asia palautettava uudelleen käsiteltäväksi Sodankylän kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Erälaukku ry:n ilmoitus koskee Puolakkavaaran ampumarataa kiinteistöllä Ampumarata 758-402-55-3. Sodankylän kunnan ympäristölautakunta on 28.10.1999 myöntänyt Erälaukku ry:lle ympäristölupamenettelylain mukaisen ympäristöluvan ampumaradan sijoittamiseksi edellä mainitulle kiinteistölle. Ampumaradalla ei ole voimassa olevan ympäristönsuojelulain mukaista ympäristölupaa. Ampumaradalla on luotiaserata, jonka käyttötarkoitus soveltuu ammutakoetilaisuuksiin (hirvi ja karhu), hirvenhiihtoon ja -juoksuun sekä aseiden kohdistamiseen. Vuotuinen laukausmäärä on alle 10 000, käytännössä noin 4 000 ls/v. Radan kokonaiskuormitus on noin 360 kilogrammaa lyijyä kohdistuen pääasiassa taustavalliin. Ampumaradalla ammutaan pääasiassa kivääriaseilla, mutta radalla on mahdollista ampua myös pienikaliiperisilla aseilla, kuten pienoiskivääreillä ja pistooleilla. Ampumatasanteelta ammutaan kilpailutoiminnassa 100 metrin etäisyydeltä ja koeammuntatilaisuuksissa ammutaan kiinteästä suljetusta kopista 75 metrin etäisyydeltä ampumasuunnan ollessa koilliseen. Pääasialliset ampumapaikat sijaitsevat 100 ja 75 metrin etäisyydellä taustavallista.

Puolakkavaaran ampumarata ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella tai sellaisen välittömässä läheisyydessä. Lähin luokiteltu pohjavesialue sijaitsee lähes kolmen kilometrin etäisyydellä ampumaradasta. Myöskään yksityisiä talousvesikaivoja ei ole radan välittömässä läheisyydessä. Rata-alueella tai ampumaradan vaikutusalueella ei ole pintavesikohteita ja lähin vesilain mukainen vesistö Säynäjälampi sijaitsee noin 1,8 kilometrin etäisyydellä ampumaradasta. Ampumaradalta ei lähde ojituksia tai pintavesireittejä vesistöön. Puolakkavaaran ampumaradan lähiympäristössä ei ole erityisherkkiä kohteita. Lähin luonnonsuojelualue sijaitsee noin kahden kilometrin etäisyydellä ampumaradasta. Pohjavesiriskien osalta on arvioitu, että nykytilanteessa ampumaratatoiminnasta peräisin olevat haitta-ainepitoisuudet rajoittuvat ampumaradan rakenteisiin eikä ampumaradasta ole oletettavasti merkittäviä seurauksia pohjavedelle. Rajoitetut vaikutukset ovat mahdollisia.

Ympäristönsuojelulain 7 §:n 1 momentin mukaan toiminnanharjoittajan on järjestettävä toimintansa niin, että ympäristön pilaantuminen voidaan ehkäistä ennakolta. Jos pilaantumista ei voida kokonaan ehkäistä, se on rajoitettava mahdollisimman vähäiseksi. Toiminnanharjoittajan on rajoitettava toimintansa päästöt ympäristöön ja viemäriverkostoon mahdollisimman vähäisiksi.

Ympäristönsuojelulain 8 §:n 1 kohdan mukaan jos toiminnasta on 115 a §:n mukaan tehtävä ilmoitus, toiminnanharjoittajan on sen lisäksi, mitä 7 §:ssä säädetään, ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi huolehdittava ja varmistuttava siitä, että toiminnassa käytetään parasta käyttökelpoista tekniikkaa.

Ympäristönsuojelulain 16 §:ssä säädetään maaperän pilaamiskiellosta ja 17 §:ssä pohjaveden pilaamiskiellosta.

Ympäristönsuojelulain 20 §:n 1 momentin 1 kohdassa säädetään varovaisuus- ja huolellisuusperiaatteesta.

Ympäristönsuojelulain 52 §:n 3 momentin mukaan lupamääräyksiä annettaessa on otettava huomioon toiminnan luonne, sen alueen ominaisuudet, jolla toiminnan vaikutus ilmenee, toiminnan vaikutus ympäristöön kokonaisuutena, ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi tarkoitettujen toimien merkitys ympäristön kokonaisuuden kannalta sekä tekniset ja taloudelliset mahdollisuudet toteuttaa nämä toimet. Päästöraja-arvoa sekä päästöjen ehkäisemistä ja rajoittamista koskevien lupamääräysten tulee perustua parhaaseen käyttökelpoiseen tekniikkaan. Lupamääräyksissä ei kuitenkaan saa velvoittaa käyttämään vain tiettyä tekniikkaa.

Ympäristönsuojeluviranomainen on tehnyt Erälaukku ry:n ilmoituksen johdosta ilmoituspäätöksen ja ympäristönsuojelulain 115 d §:n mukaisesti antanut ilmoituspäätöstä tehdessään määräyksiä muun ohella sen varmistamiseksi, että toiminnassa noudatetaan, mitä ympäristönsuojelulaissa säädetään päästöistä ja niiden ehkäisemisestä. Ympäristönsuojelulain 52 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaan ympäristöluvassa on annettava tarpeelliset määräykset maaperän ja pohjavesien pilaantumisen ehkäisemisestä. Ympäristönsuojelulain 115 d §:n 3 momentin mukaan pilaantumisen ehkäisemisestä ilmoituspäätöksessä annettaviin määräyksiin sovelletaan, mitä 52 §:ssä säädetään lupamääräyksistä. Määräys 3 on annettu maaperän ja pohjavesien pilaantumisen ehkäisemiseksi.

Ympäristönsuojelulain säännösten mukaisesti ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa aiheuttavassa toiminnassa on keskeisenä periaatteena ympäristön pilaantumisen ehkäiseminen ennakolta. Asiassa saadun selvityksen perusteella ampumaradasta ei aiheudu merkittäviä vaikutuksia pohjavedelle, mutta paikallisia vaikutuksia on kuitenkin pidetty mahdollisina. Asiassa saadusta selvityksestä ei ilmene, että ampumaradalla yhteys ratarakenteiden ja maaperän välillä olisi estetty. Ampumaradan pinta- tai pohjavesistä ei ole esitetty tarkkailutuloksia. Asiassa saatu selvitys sekä ympäristönsuojelulain 16 ja 17 §:ien mukaiset maaperän ja pohjaveden pilaamiskiellot huomioon ottaen Puolakkavaaran ampumaradalla on tarpeen ennakolta varautua päästöjen ehkäisemiseen maaperän ja pohjaveden pilaantumisen ehkäisemiseksi.

Siltä osin kuin valituksessa on todettu, että määräyksessä 3 edellytetyt rakenteet eivät perustu BAT-oppaan (Sara Kajander ja Asko Parri 2014: Paras käyttökelpoinen tekniikka BAT, Ampumaratojen ympäristövaikutusten hallinta, Suomen ympäristö 4/2014) mukaiseen kohdekohtaiseen ja

riskiperusteiseen arviointiin, hallinto-oikeus toteaa, että ympäristönsuojelulain 8 §:n mukaan luvan- ja ilmoituksenvaraisessa toiminnassa on sen lisäksi, mitä 7 §:ssä säädetään, ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi huolehdittava ja varmistuttava muun ohella siitä, että toiminnassa käytetään parasta käyttökelpoista tekniikkaa. Parhaan käyttökelpoisen tekniikan periaatetta on siten sovellettava kaikessa ympäristön pilaantumista aiheuttavassa toiminnassa. Sen soveltamistarve ei tule ratkaistavaksi kohdekohtaisen ja riskiperusteisen arvioinnin perusteella. BAT-opas ei ole oikeudellisesti sitova, mutta BAT-opas voidaan ottaa huomioon asiassa saatuna selvityksenä ja sitä voidaan käyttää tulkinta-apuna määräyksiä annettaessa.

Valituksessa on esitetty, että yhdenvertaisuusperiaate ja suhteellisuusperiaate eivät toteudu valituksenalaisessa päätöksessä. Hallintolain 6 §:n mukaan viranomaisen on kohdeltava hallinnossa asioivia tasapuolisesti. Viranomaisen toimien on oltava puolueettomia ja oikeassa suhteessa tavoiteltuun päämäärään nähden.

Hallinto-oikeus toteaa, että ratkaisu perustuu tapauskohtaiseen harkintaan, jossa otetaan huomioon muun ohella edellä ympäristönsuojelulain 52 §:n 3 momentissa mainitut seikat määräyksiä annettaessa. Tämän vuoksi eri ampumaratoja koskeissa asioissa voidaan antaa erilaisia määräyksiä. Valituksessa puolustusvoimien ampumaradasta esitettyjen seikkojen perusteella ei voida katsoa, että valituksenalaisella päätöksellä olisi loukattu yhdenvertaisuusperiaatetta.

Valituksenalaisen päätöksen määräys 3 ei ole myöskään suhteellisuusperiaatteen vastainen, kun otetaan huomioon edellä esitetyt ympäristönsuojelulain mukaiset ympäristön pilaantumisen ehkäiseminen tai rajoittaminen, parhaan käyttökelpoisen tekniikan vaatimus ja varovaisuus- ja huolellisuusperiaate sekä se, että määräyksessä mainitut BAT-oppaan mukaiset luotiloukut ja taustavallin kattaminen on mainittu esimerkkeinä eikä ainoina mahdollisina toimenpiteinä.

Edellä mainituin perustein hallinto-oikeus hylkää Erälaukku ry:n vaatimuksen määräyksen 3 muuttamisesta. Asiassa ei ole myöskään ilmennyt aihetta asian palauttamiseen uudelleen käsiteltäväksi päätöksen tehneelle viranomaiselle ja näin ollen hallinto-oikeus hylkää myös valittajan toissijaisen vaatimuksen. Valitus on siten kokonaisuutena hylättävä.

Julkinen kuulutus

Päätös on annettu julkisella kuulutuksella.

Päätöksestä ilmoittaminen

Sodankylän kunnanhallituksen on viipymättä julkaistava tieto tätä päätöstä koskevasta kuulutuksesta kuntalain 108 §:n mukaisesti. Tiedon kuulutuksen julkaisemisesta tulee olla nähtävillä vähintään sen ajan, jonka kuluessa päätökseen saa hakea muutosta.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Valituskirjelmä on toimitettava korkeimpaan hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista eli **viimeistään 15.7.2024**.

Valitusosoitus on liitteenä HallJK (01.20).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian ovat ratkaisseet lainoppineet hallinto-oikeustuomarit Hanna Nieminen-Finne ja Mikko Poskiparta sekä luonnontieteiden alan hallinto-oikeustuomari Petri Hiltunen.

Esittelijä Heidi Laakso

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmässä.

Jakelu

Päätös ja maksu	Erälaukku ry, oikeudenkäyntimaksu 270 euroa (<i>Oikaisuvaatimusohje ilmenee hallinto-oikeuden päätöksen oikeudenkäyntimaksua koskevasta liitteestä.</i>)
Jäljennös maksutta	Sodankylän kunnan ympäristönsuojeluviranomainen Sodankylän kunnan terveydensuojeluviranomainen Sodankylän kunnanhallitus Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus / Ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue Pohjois-Suomen aluehallintovirasto / Ympäristölupavastuualue Suomen ympäristökeskus

Tuomioistuimen yhteystiedot

Vaasan hallinto-oikeus
Korsholmanpuistikko 43, 4 krs (PL 204), 65101 Vaasa
Sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi
Puh.: 029 56 42780

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu:
<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/>

Henkilötietojen käsittelyyn ja tietosuojaan liittyvät tiedot ovat saatavilla
<https://oikeus.fi/hallintooikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/>

VALITUSOSOITUS

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusluvan myöntämisen perusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n 1 momentin mukaan valituslupa on myönnettävä, jos:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeitä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
- 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
- 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika

Hallinto-oikeuden päätös on annettu julkisella kuulutuksella. Päätös on julkaistu hallinto-oikeuden verkkosivuilla päivänä, joka ilmenee päätöksen ensimmäiseltä sivulta. Päätöksen katsotaan tulleen asianomaisen tietoon seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta. Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaan-
nista, sitä päivää lukuun ottamatta.

Valituksen sisältö

Valituksessa, johon on sisällytettävä valituslupahakemus, on ilmoitettava

- valittajan nimi ja yhteystiedot mukaan lukien se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite); jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, on valituksessa mainittava myös tämän yhteystiedot
- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
- peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi valitusluvan myöntämiseen on mainittu peruste
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa yhdyshenkilöksi.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, joka ei ole toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa, ja joka ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Tämä koskee myös tilanteita, joissa valitus toimitetaan sähköisen asiointipalvelun kautta tai sähköpostitse. Valitus liitteineen voidaan toimittaa sähköisen asiointipalvelun kautta. Asiointipalvelun kautta toimitettua valitusta tai sähköpostitse toimitettua valitusta ei tarvitse toimittaa paperimuodossa. Asiakirjojen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite:	Korkein hallinto-oikeus PL 180, 00131 Helsinki
Sähköposti:	korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi
Käyntiosoite:	Fabianinkatu 15, 00130 Helsinki
Puhelin:	029 56 40200
Faksi:	029 56 40382
Aukioloaika:	arkipäivisin klo 8.00–16.15
Hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköinen asiointipalvelu:	https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/ #